

ETIKOTERAPIA – KRÁĽOVNÁ MEDICÍNY

POHĽAD SOFIOLÓGIE NA ZDRAVIE A CHOROBU

RNDr. Emil Páleš, CSc. Do roku 1994 vedecký pracovník Slovenskej akadémie vied. Od roku 1994 založil a vedie nadáciu Sophia. Svojou prácou nadväzuje na sofiológiu Komenského, Solovjova a Štúrovcov – sofiológiu ako úsilie o syntézu troch oblastí poznania (kozmológie, antropológie a teológie) ako aj troch prameňov poznania (zjavenia, rozumu a zmyslovej skúsenosti). Z jeho pôvodného výskumu zásadný význam má objav synchronného a periodického účinkovania pravzorov v dejinách kultúry a v evolúcii prírody.

Minulý rok vyšla v českom preklade kniha, na ktorej pracujete už vyše dve desaťročia – „Angelológia dejín“. A vašu náuku o anjeloch ste predniesli na univerzitách v nórskom Trondheime a vo Viedni. Po 700 rokoch od čias Tomáša Akvinského ste zrejme prvý, kto preniesol diskusiu o angelológii opäť na univerzitnú pôdu. Čím sa vaša práca líši od dnes populárnych kníh o anjeloch?

Podarilo sa mi naozaj dokázať, že stredoveká náuka o anjeloch bola pravdivá, prinajmenšom v niektorých svojich častiach. V cirkvách sa totiž v existenciu anjelov dávno už iba „verilo“ z úcty k tradícii. A v populárnych anjelských kurzoch sa usilujú vizualizovať si anjelov pomocou tvorivej predstavivosti. Každý si ich však predstavuje inak a tieto predstavy zodpovedajú skôr osobným sklonom a vkusu jednotlivca, než niečomu reálnemu. Mnohí ľudia majú tušenia a pocity niečoho neviditeľného, no vyžaduje si to tvrdú prácu, aby sa tieto zúšľachtili a povýšili až na objektívne pravdivé zrenie duchovného sveta.

V čom spočíva ten dôkaz a čo ste vlastne dokázali?

Súčasťou tradičnej angelológie bola aj náuka o duchoch času. Siedmi archanjeli – Gabriel, Rafael, Anael, Michael, Samael, Zachariel a Orifiel – sa cyklicky striedajú (podobne ako dvanásť mesiacikov v známej rozprávke). Každých 72 rokov sa jeden z nich stane vládncim duchom doby a inšpiruje ľudstvo. Ako väčší duchovia času sa v inom poradí striedajú aj každých 354 rokov.

Korene tejto náuky siahajú až k babylonským chrámom a sedembožstvu uctievanému Babylončanmi. Moja vlastná prax a skúsenosť mi pomohli uvedomiť si, aké duchovné skutočnosti sa skrývajú za tradičnými, ale málovravnými pomenovaniami archanjelov. Získal som tým niečo ako zlatý kľúčik k dejinám ľudstva. Striedanie archanjelov sa totiž na zemi odzrkadľuje v striedaní kultúr. Epochy ako romantizmus, osvietenstvo, gotika, barok či renesancia sa skutočne objavovali a rytmicky vracali v časovom poriadku, aký starovekí mudrci opísali už pred tisícročiami. Proroci, vedci, umelci i štátnici zachytávali inšpirácie nového ducha času nezávisle od seba aj na vzdialených a odľahlých miestach na Zemi.

Na prekvapenie historikov a sociológov, štatistické štúdie potvrdzujú, že v dejinách sa skutočne prejavujú práve také tvorivé vlny a rytmy, aké som predpokladal na základe angelológie. Predpovedal som dokonca pravdepodobný čas a kultúrny štýl ešte neznámych civilizácií, ktoré sa medzičasom skutočne našli (napríklad vykopávky pyramíd v Južnej Amerike, rovnako starých ako egyptské).

Súvisí nejako Angelológia s ľudským zdravím? Zaujímalo by nás, či sa z nej dajú vyvodit' užitočné podnety pre zdravý životný štýl alebo prevenciu chorôb.

Súvisí. Angelológia totiž skúma zároveň dejiny kultúry i dejiny prírody. Za evolúciou života na Zemi, za dejinným vývojom kultúr aj za psychologickým vývojom jednotlivca (biografiou) sa skrývajú rovnaké tvorivé sily. Keby sme chceli nejakým moderným spôsobom nahradiť slovo „anjel“, povedali by sme, že sú to pravzory, archetypy kolektívnej psychológie. Tieto pravzory však nie sú len dedičnou zhusteninou skúseností našich predkov. Sú to mocnosti, ktoré utvárali celé geologické vývojové epochy Zeme dávno pred príchodom človeka.

V každom evolučnom období sa vyvíjali predovšetkým určité orgány, tvary a funkcie, a to u viacerých zvieracích a rastlinných druhov súčasne, bez toho že by sa navzájom križili. Boli obdobia, kedy všetko živé malo sklon zliezť do útulných domčekov svojich ulít; alebo vytváralo agresívne ostne a rohy; alebo sa pyšne ovenčilo farebnými ozdobami. Darwinizmus je preto veľmi jednostranná teória, lebo ignoruje fakt, že vo vývoji života sa prejavuje poriadok, ktorý nie je náhodný.

V psychológii jednotlivca (typy osobností), sociológii dejinných období (typy kultúr) a v evolučnej biológii (biologické druhy) sa prejavujú tie isté pravzory s ich zákonitosťami v rovnakom časovom poriadku. To je ten dôležitý nový poznatok, ktorý nám dáva do ruky nástroj na hlbšie štúdium súvislostí medzi duševným a telesným, čiže *psychosomatiky*. Angelológia poskytuje chýbajúci teoretický rámec duchovnému liečiteľstvu. Praktické skúsenosti mnohých lekárov a homeopatov nie sú brané vážne často už len preto, že nie sú súčasťou myšlienkového systému (vedy) a javia sa tým ako „nevysvetliteľné“.

Môžete to ilustrovať dajakým konkrétnym príkladom?

Vezmime si druhohory ako príklad evolučného obdobia. Aký bol vtedy hlavný vývojový trend? Na duševnej úrovni živé tvory rozvíjali schopnosť nadväzovať citové sociálne väzby a na telesnej úrovni sa zdokonaľoval predovšetkým vylučovací a rozmnožovací systém. Vyvinul sa limbický systém mozgu (centrum emócií). Objavilo sa dojčenie, starostlivosť o mladé a rodinu. Vystupňovala sa pohlavná dvojtvarnosť. Všetko sa odelo pestrými farbami a začalo spievať či vydávať zvuky. Vtáctvo vynašlo tanec (rituály dvorenia) a začalo žiť v trvalých pároch (manželstvách). Sociálny hmyz ako včely a mravce vytvorili spoločenstvá. Objavili sa prvé kvitnúce rastliny.

Aj v ľudskom živote poznáme také obdobie, kedy sa silno prebudí citový život človeka, záľúbenosť a túžba po krásne. A zároveň nastane telesná prestavba, ktorá zvýrazní mužské a ženské pohlavné znaky. Je to puberta.

A nakoniec rovnaké obdobia sa pravidelne (každých 500 rokov) objavujú aj v dejinách. Posledné také obdobie nazývame romantizmom. Predposledným bol čas trubadúrov a dvornej lásky v 13. storočí. Ľudia sa začali obliekať do pestrých farieb, katedrály ozdobili rozetami a farebným sklom, zrodili sa najväčší básnici a hudobní skladatelia. Romantizmus je pubertou dejín a druhohory boli pubertou evolúcie.

Čo z toho pre nás vyplýva?

Vyplýva z toho, že ak má niekto choré obličky alebo pokožku, musí hľadať duševný koreň svojej choroby v narušených medziľudských citových vzťahoch. Oboje je totiž hlboko vývojovo späté, je to vonkajšia a vnútorná stránka tej istej

veci. Je to duševná sila citovej sympatie a antipatie, ktoré v našich obličkách hodnotí, vyberá vzácne a odmieta bezcenné, čo sa navonok javí ako vylučovanie.

A ak chcem takému pacientovi niečo predpísať, siahnem po byline s bohatou tvorbou kvetov. Teda po niečom z druhohôr. V kvetinách sa tvoria látky podobné pohlavným hormónom, pretože ich utvára rovnaká duchovná mocnosť – bohyňa lásky a krásy, Afrodita, Venuša (v kresťanskej reči archanjel Anael). Ona je inšpirujúcim duchom puberty, romantických období a bola geologickým duchom Zeme v druhohorách.

Nie je to vlastne klasická náuka o signatúrach, tak ako ju máme trebárs u Paracelsa?

Áno, je to ona. Z foriem zvierat a rastlín sa dá vyčítať signatúra (podpis) tej duchovnej mocnosti či mocností, ktoré ju utvárali. Je to umenie, vďaka ktorému môžete voľným okom odhadnúť účinky a látkové zloženie rastlín bez toho, aby ste potrebovali chemické laboratórium. Pokúšam sa náuku o signatúrach vystavať odznova na nových základoch, zahrňujúcich psychológiu a evolučnú biológiu 21. storočia. Vďaka tomu môžem starého dobrého Paracelsa vo všeličom potvrdiť, ale aj spresniť, lebo tradičná náuka sa v priebehu storočí rôznym spôsobom aj sprofanovala a skomolila.

Keď som s týmto bádáním začínal, mal som jeden zážitok, na ktorý nezabudnem. Môj dobrý priateľ a lekár si zo mňa začal uťahovať, či si naozaj myslím, že jahoda lieči ľudské srdce, pretože vyzerá ako malé srdiečko. Bol to príklad detinsky zjednodušenej náuky o signatúrach, ktorá pravdaže nefunguje. Ale vyprovokoval ma tým, takže sme sa rozhodli urobiť malý test. Vzali sme päťdielny Zentrichov herbár a mojou úlohou bolo vybrať – len podľa vonkajšieho vzhľadu – byliny, ktoré liečia dýchací systém a srdcovú arytmiu. Pohľad na jeden obrázok netrval viac ako jednu sekundu, takže o desať minút som z vyše 400 bylín vybral asi dva tucty. Napríklad konvalinku, srdcovník a iné. Na veľké prekvapenie to boli skutočne antiarytmiká.

Poznali ste účinky tých rastlín alebo ste ich vybrali len podľa nejakého viditeľného vonkajšieho znaku?

To krásne na tom je, že ja som účinky všetkých tých rastlín naozaj nepoznal. Nie som bylinkár. Dobré som však poznal kultúrne dejiny. Vedel som, že archanjela Slnka, Michaela, uctievali starí Peržania a poznal som ich architektúru. A tiež, že Rafael, archanjel Merkúra, bol duchom času v 12. storočí, keď vznikla gotika. Spoznal som tie byliny podľa toho, že mali v sebe niečo z gotického štýlu a z perzskej jednoduchosti a vznešenosti. Spoľahol som sa na to, že tieto duchovné bytosti pôsobili tu i tam rovnakým spôsobom.

Slnčné bytosti skutočne stvorili začiatkom prvohôr chrbticu (u rastlín stonku), cievny systém a srdce. A merkúrske koncom prvohôr hrudný kôš s pľúcami a rytmický listový systém rastlín. Perzské stĺporadia sú inotajom chrbtice a srdcovo-cievnych dráh. A gotická katedrála je umeleckou projekciou síl, ktoré vybudovali ľudský hrudník. Perzské mystériá Slnka by dokonale vyliečili naše srdce, a hlboké duševné spojenie s gotikou je liek pre dýchací systém. Kto v sebe nemá silu oživiť tieto vysoké duchovné mystériá, tomu zatiaľ pomôže aspoň bylinka, do ktorej je táto duchovná múdrosť začarovaná.

Dokázali by ste odhadnúť účinky každej rastliny, aj neznámych exotických druhov?

To zďaleka nie. Mám pocit, že je to veľké tajomstvo, z ktorého som smel zahliadnuť iba zlomky. Ale prišiel som na všeličo, čo sa potvrdilo, a skladám si tieto poznatky ako kamienky do mozaiky, do pravdivejšieho obrazu o človeku a prírode.

Ako by teda mal vyzerat' ucelenejší obraz o človeku?

Odveká múdrosť má o človeku podstatne odlišný obraz ako je ten, ku ktorému dospela svojimi metódami materialistická veda. Maimonides, arabský učenec 12. storočia, povedal: „*všetky sily, ktoré sídlia v tele, sú anjeli*“. Ide o to, že tie formotvorné sily, ktorými sa utvárajú orgány, človek čerpá od duchovných inteligencií, ktoré na druhej strane súvisia s nebeskými telesami. Určite ste už videli známe stredoveké obrázky, kde je znázornený človek ako zverokruh. Vyjadrujú starý názor, že telo je utvárané zo síl hviezd. Dvanásť znamená tvára dvanásť častí tela (hlavu, krk, paže, hrud'...) a sedem planét sa v človeku (ako v mikrokozme) odzrkadľuje v siedmich životných procesoch (rast, trávenie, vylučovanie, cirkulácia...). Skutočný človek – to je neviditeľný, nehmotný organizmus pozostávajúci z duchovno-duševných procesov. Telo sú duchovné sily zachytené ťažou; hmotné čiastočky, ktoré sa včlenili do neviditeľných siločiar a vykúzlili pred našimi očami fyzickú postavu; duchovná forma naplnená látkou.

Ako vyzerá medicína vychádzajúca z takého obrazu o človeku?

Predovšetkým si musíme uvedomiť, že človek je mnohorozmerná bytosť, ktorá sa skladá z viacerých vrstiev alebo „tíel“. Každému z nich zodpovedá svojho druhu medicína. Každá má svoje oprávnenie v tom, že účinkuje na iné „telo“ a v ideálnom prípade by sa tieto medicíny mali vzájomne dopĺňať.

Západná medicína sa koncom 19. storočia obmedzila takmer výlučne na liečenie fyzického tela fyzickými prostriedkami. Keby bola naozaj pravda, že človek je mechanizmus, stroj alebo reťazová chemická reakcia, mohla by si taká medicína robiť aspoň teoretickú nádej na úspech. Nie je to však pravda. Fyzická medicína zabúda na to, že fyzické orgány a rôzne útvary v tele sú len poslednou, fyzickou zhusteninou, výsledkom éterických procesov, ktoré sa odohrávajú v životnom tele. O tieto procesy ide viac než len o ich konečné produkty.

Nádor nestačí vyrezať, pretože proces rakovinového bujnenia neustále pokračuje. Chirurgicky môžete vybrať zo žľázky kamene, ale kameňotvorný proces pokračuje ďalej a nové kamene sa budú tvoriť nezmeneným tempom. Vyrezať a odstrániť nejaký orgán (žľázka, mandle), to predsa nie je žiadne liečenie. S odstráneným orgánom nie sú problémy, ale mizne aj nejaká užitočná funkcia.

Akú funkciu majú mandle pri chrípke?

Aurický obraz chrípky je takýto: životné sily (tryskajúce z dolnej časti tela) sú oslabené a astrálne telo, plné nečistôt, sa zhora rozširuje a zatláča ich priveľmi nadol. Ide o splodiny duševnej činnosti, ktoré už éterické (životné) telo nedokáže odstraňovať. V dôsledku zmenenej rovnováhy začnú vírusy, ktoré sa neustále pokúšajú vniknúť do organizmu smerom od hlavy, postupovať hlbšie do tela. Mandle tu stoja ako stráž, ktorá sa im postaví do cesty a pustí sa s nimi do boja (to je zápal). Keď túto stráž umelo odstránime (alebo zlyhá), postupujú vírusy ďalej nadol a namiesto zápalu mandlí máme zápal pľúc. Niektorý orgán musí nakoniec zachytiť nepriateľa a zvieŕť s ním boj a je lepšie, ak je to menej dôležitý orgán.

Tečúci nos a potenie sú prostriedkom očisty organizmu, ktorá je však aj vnútorná, pretože potom sa cítíme zreteľne i duševne odľahčení. Človek môže

dostať chrípku kvôli dočasnému úbytku životných síl: únave, nevyspatosti, prepracovaniu, prejedaniu. Ale trvalý sklon k zápalom dýchacích ciest a oslabená vitalita sú výsledkom nesprávnych duševných návykov. Tie treba riešiť duševnou hygienou, nie vyoperovaním mandlí.

Vidím, že chirurgia vo vašich očiach nie je tou kráľovnou medicíny, za akú sa často pokladá.

Klobúk dole pred šikovným chirurgom. Ale uvedomte si, že je to tá najdrastickejšia a najhrubšia forma zasahovania. Ak je potrebná, tak žiaľ, pretože sme nedokázali chorobe predísť inteligentnejšou cestou.

Fyzický zásah je naozaj primeraný tam, kde je fyzická príčina choroby. Lenže táto medicína verí, že všetko, aj psychika, má len fyzickú príčinu. Predstavte si, že psychiatri „liečia“ niektoré neurózy tak, že elektrickým prúdom spália a zničia určitú oblasť mozgu. Potom s ňou už nie sú problémy. Zúčastnil som sa takých operácií, pretože som vyvíjal počítačový program, ktorý z tvaru lebky počíta polohu štruktúr vnútri mozgu. Akú užitočnú funkciu tá časť mozgu mala, to nikto nevedel povedať.

Alebo sa duševne chorým dajú lieky, ktoré ich zbavia nielen duševného problému, ale aj duševného života vôbec a zdegradujú ich na vegetatívnu úroveň rastlinného bytia. To je ako keby ste prišli do servisu s rozladenými brzdami a automechanik by vás „zbavil problému“ tak, že by vám zošrotoval celé auto. Nemôžete naraziť, pravdaže, ale nemôžete už ani jazdiť.

Alopatia podľa vášho názoru nikdy nemôže definitívne vyliečiť.

Nemôže, pretože alopatia musí vždy spôsobiť nejaké vedľajšie účinky. Niektorý životný proces v tele vypadol z rovnováhy a tvorí nesprávne látky. Homeopatia sa usiluje o to, aby tento proces uviedla späť na pravú mieru a obnovila zdravie. Alopatia tento chorý proces ponecháva v činnosti, ale snaží sa jeho látkový produkt vyvážiť nejakou protikladnou látkou, ktorú začne dodávať do tela. Chorý proces tak neustále niečo vytvára a zvonku to musíme neustále pretláčať dodávaním nejakých účinných látok. Dosiachneme tým dočasnú rovnováhu za cenu trvalej závislosti od liekov a za cenu toho, že časť našej vitality bude niekde v hĺbinách organizmu pohlcovaná a viazaná ustavičným konfliktom a prácou. Cudzorodá látka zaťažuje niektorý iný, dovtedy zdravý orgánový systém, až kým sa tento buď neoslabí alebo nezlyhá. To treba potom vyvážiť ďalším, novým zásahom. Farmaceutické firmy dnes už pri vývoji liekov vyvíjajú zároveň ďalšie lieky na choroby, ktoré tie prvé lieky spôsobujú.

Alopatia neobnovuje zdravie, ale zakrýva chorobu tým, že presunie záťaž na iný orgán. Medicínski špecialisti si tak pripisujú čiastkové úspechy, ale pacient putuje od jedného k druhému a nikdy nie je zdravý. Vznikajú kaskádovito chorí pacienti, ktorí sa liečia z reťazových následkov predchádzajúcich liečení, čo už dávno prekryli prapôvodný zdravotný problém.

Dajme tomu cytostatiká: spomalila nielen rast nádorov, ale oberú o vitalitu celého človeka (vypadnutie vlasov a obočia je toho vonkajší príznak). Alebo viagra: mužská potencia nie je problém. Len cievy sa pri tom dostanú na pokraj infarktu.

Ste teda zástancom homeopatie? Je ona ideálnym príkladom celostnej medicíny?

Jedným z výsledkov Angelológie je aj zistenie, že k prelomovým obdobiam v medicíne dochádza každých 500 rokov, v obdobiach archanjela Rafaela. Rafael, Merkúr je tradičným patrónom lekárstva a najinšpirovanejší lekári sa objavujú pod jeho krídlami: či už sú to patriarchovia západnej medicíny ako Hippokartes, Galenos, Avicenna, čínski či indickí velikáni ako Sušruta a Čaraka. Len v posledne uplynulom rafaelskom období, v 18. storočí, akoby hviezdy prvej veľkosti chýbali. Aspoň kroniky medicíny to tak vidia. No podľa mňa tým géniom, ktorého inšpiroval Rafael, bol Samuel Hahnemann. Domnievam sa, že jeho homeopatia je to zásadne nové, čo sa nakoniec ukáže ako významnejšie než to ostatné, čo po ňom objavilo 19. a 20. storočie.

V 18. storočí sa ľudia stávali vitalistami; podvedome tušili, že za týmto fyzickým telom je činná životná sila, *vis vitalis*, ktorá to všetko oživuje a uvádza do pohybu. To bola Rafaelova inšpirácia.

Takže Rafael je inšpirátorom toho, čo nazývate medicínou druhého stupňa?

Áno, je to medicína, pre ktorú v centre pozornosti nestojí fyzické, ale éterické telo. Homeopatia a akupunktúra nezasahujú do látkových procesov v tele; ale snažia sa povzbudiť vlastné ozdravné sily v životnom tele a tie si potom vo fyzickom tele urobia poriadok samé. Aj klasická Hippokratova koncepcia štyroch temperamentov a štyroch štiav (*chole, melanchole, sanguis a flegma*) hovorí o štyroch druhoch éteru v životnom tele. Fyzickým lekárom preto nič nehovorí. Zaradili by sme sem aj liečenie rukami, magnetizovanie, hydroterapiu, čerpanie životných síl z prírody a pod. Keď sa naučíme načúvať subtílnejším signálom a pocitom v našom vnútri, môžeme zachytiť každú začínajúcu chorobu ešte na úrovni éterického tela a liečiť ju jemnejšími prostriedkami ešte skôr, ako sa prejaví fyzicky.

Je možné, aby na niekoho homeopatia účinkovala viac a na iného menej alebo vôbec nie?

Podľa mňa je to možné a zdá sa mi, že to môže mať takúto príčinu: Človek, ktorý nežije len hmotne, ale aj duchovne, má časť éterického tela odpútanú od fyzického a celé jeho éterické telo je pohyblivejšie, živšie. Lepšie reaguje na homeopatiu, ktorá je v podstate len éterickou informáciou. Materialista žije tak, že celé jeho éterické telo je prikované k fyzickým orgánom. Nemá kvôli tomu žiadne nadzmyslové skúsenosti a práve preto je presvedčený materialista. Jeho éterické telo je príliš stuhnuté, skryštalizované a menej prístupné jemným vplyvom.

Skeptikov toto vysvetlenie asi rozosmeje. Lebo vlastne tvrdím, že ich skepticizmus je síce výsledkom skutočného neúčinkovania homeopatického lieku, ale že si za toto neúčinkovanie môžu sami.

Podľa vás však ani éterická medicína nedostačuje na to, aby človeka úplne uzdravila. Prečo?

Keby človek nebol nič viac ako rastlina, ktorá má len éterické telo, keby bol živý ale nemal dušu – vtedy by taká medicína stačila. Človek a zvieratá majú však aj tzv. astrálne telo, telo emócií. Je zrejmé, že každé citové pohnutie, každé prežívanie okamžite zasahuje životné procesy. Zorničky sa nám rozšíria nadšením alebo zúžia strachom, rozbúcha sa nám srdce, zatají dych, sčervenáme, zbledneme... Každému citovému hnutiu v duši zodpovedá nejaký životný proces v tele. Niet emócie, pri ktorej by sa okamžite v tele nezačali syntetizovať príslušné látky a všetko by nezačalo prúdiť iným smerom.

Vezmime si, čo narobí v tele také citové vzrušenie. Pri romantickej, duševnej láske sa nevinné uhľovodíky ako cukor začnú meniť najprv na srdcové glykozidy a iné aromatické látky; spolu s tým, ako preniká astrálne telo hlbšie do fyzického a vášne hrubnú, tvoria sa postupne katecholamíny, steroidy, alkaloidy. Čím ďalej tým prudšie jedy. Ako funkcia duševného života sa tieto jedy v rozumnej miere tvoria stále a telo ich prirodzene odbúrava. Ale prudkými vášňami sa môžeme doslova otráviť.

To je tá tretia rovina. Meridiány, životné dráhy nikdy nebudú harmonické, keď ich z harmónie bude vyrušovať búrlivý duševný život a večne zranená duša. Znovu a znovu potom musíme chodiť čerpať novú energiu z prírody alebo u obľúbeného magnetizéra; ale tak len oberáme iné bytosti o životnú silu, ktorú vzápätí egoisticky vyplytváme.

Duševný pokoj a harmónia sú predpokladom zdravia a vitality. K medicíne tretieho stupňa patrí všetko, čo lieči dušu: psychoterapia, muzikoterapia, arteterapia, modlitba, meditácia.

Musíme sa naučiť brať duševné procesy vážne a pokladať ich za rovnako reálne ako tie fyzické. Popri kolobehu fyzických látok existuje aj kolobeh duševných látok. Tak ako telo žije na zemi obklopené prírodou, žije duša v jemnohmotných svetoch obklopená kozmickými bytosťami, dobrými aj zlými. Existuje výmena plynov, dýchanie, ale aj duševné dýchanie, a tým je modlitba. Nie je vôbec jedno, čo do seba duša prijíma, čím sa živí, či sú to čisté alebo nečisté predstavy, pretože v tele sa podľa toho tvoria prospešné alebo škodlivé látky. Máme trávenie, ale aj duševné trávenie – myšlienkovú analýzu a triedenie. Štiepne procesy na črevnej stene priamo závisia od tejto schopnosti myšlienkového analyzovania, pretože oboje je vykonávané jednou a tou istou silou. Nedokázali ste niečo stráviť, prehltnúť? Manželovu neveru? Kedy to bolo? Nemáte práve odvtedy vred dvanástorníka?

K tejto intímnej spätosti emócií s chorobami sa ešte vrátim a bude ma zaujímať váš výklad typických chorôb súčasnosti. Dopovedzme však najprv ďalšie, hlbšie úrovne príčin chorôb, ako ich vidíte. Čo môže viesť citový život človeka do súladu?

Citový život človeka sa nezosúladí nikdy, pokiaľ tento človek nesprávne myslí. Keď ste presvedčení, že život je hlúpy a víťazí v ňom zlo, že sa veci okolo vás dejú nezmyselne, absurdne, že vám nespravodlivo ublížili, ukrivdili, urazili vás – tak si nemôžete zachovať buddhovský pokoj. Môžu vám sugerovať príjemné duševné stavy, šťastnú zelenú lúku, sladké ružové záhrady, pozitivitu, všelásku – to všetko vás len ešte väčšmi rozčúli, lebo to nič nemení na probléme, ktorý máte.

Zviera nemá vyšší bytostný článok než astrálne telo a tak sa dá ovládať citovými sugesciami. Nemá mentálne telo, myslenie, životné ciele, zmysel pre spravodlivosť, česť. Ale človek ho má; a zbaviť sa ho by znamenalo prestať byť človekom. Viktor Frankel založil svoj psychologický smer na tom, že špecifikum človeka je vôľa k zmysluplnosti. Zapôsobilo naňho, že tí väzni v koncentračných táboroch, čo nemali zmysel života, choreli a umierali skôr ako tí, čo ho mali. Človek nie je zviera. A keby ste ho zavreli v tom najzdravšom a najharmonickjšom prostredí, zabezpečeného všetkým potrebným, ochorel by a umrel – zdanlivo bez príčiny. Tou príčinou by bol chýbajúci zmysel.

Toto je štvrtá – mentálna rovina. Medicína štvrtého stupňa, to je kognitívna terapia alebo filozofia. Väčšinou sa už ani nenazýva medicínou. Je to otázka správneho svetonázoru.

Napríklad odpustenie: nie je možné naozaj odpustiť, pokiaľ ste presvedčení, že vám bolo vážne ublížené celkom nezmyselne, náhodne a nespravodlivo. Nech taký človek hovorí čo chce, v hĺbke duše neodpustil. S niečím takým sa totiž nemožno zmieriť. Až keď začnete chápať logos sveta, jeho cieľ a zákony v širších súvislostiach; až keď si uvedomíte, ako ste si danú situáciu privodili a v čom bola spravodlivá a múdra z hľadiska budúcnosti – až tak sa útrpná krivda premení na ozajstné poznanie a na niečo konštruktívne, čo vás posilní. Svätuškásky dávať najavo, že odpúšťame podľa prikázania, ale pri tom sa na dne duše usadzuje trpkosť voči blížnym, to je pokryectvo. Alebo si pochvaľovať krivdu, ako keby trpieť samo osebe bolo cnosťou, lebo tým „odčičujeme“ domnelé minulé životy. Takým spôsobom práve nič neodčičujeme, keď nechceme pochopiť, prečo trpíme, a budeme trpieť donekonečna. Každý cit a každá bolesť v sebe nesú tajomstvo, kľúč, poznanie, ktoré je ich konečným rozlúštením a vyslobodením.

Dalo by sa teda povedať, že najhlbším koreňom zdravia je správne myslenie?

Takmer. Ja sa vlastne pokladám za takého liečiteľa, ktorý lieči choroby mysle – nepravdy, omyly, chybné idey. Každý síce môže mať svoj názor, ale tieto „názory“ doháňajú jednotlivcov a celé spoločnosti do zúfalstva, do bezvýhodiskových situácií. Všimnite si, ako je svet plný mentálnych skrivenín; falošných filozofií, náboženských a politických ideológií. A že sa nedajú odstrániť racionálnou argumentáciou. Ľudia sa ich držia a sú hluchí a slepí voči dôkazom jasným ako deň.

Čo stojí za takými názormi, čo si osvoja celé národy alebo sociálne skupiny a navzájom sa utvrdzujú v ich pravdivosti? Čo robí z našej mysle krivé zrkadlo? Každý taký skreslený názor začal morálnym rozhodnutím, ktoré nebolo celkom čisté. Človek nie je dosť statočný a nezištný na to, aby zniesol nejakú (celú) pravdu a tento postoj zapadol časom do nevedomia ako automatizmus skresľujúci myslenie.

To je tá piata a posledná rovina, najhlbší koreň chorôb a osudu – morálny postoj, vôľa a charakter človeka. Lekárom na tejto rovine je kňaz, svätec, hrdina ducha, ktorý ide príkladom. Tu sme na samom vrcholku ľudskej duše, v najvnútornejšej svätyni, kde sa jej zjavuje Duch a kde robí rozhodnutia: áno – nie. Tu si človek kuje svoj osud; tu pramenia sily, ktoré sa zvolna zhusťujú, padajú, až naňho nakoniec doľahnú ako železné obruče. Zištné rozhodnutie vlečie so sebou stotožnenie sa so skresleným názorom; ďalej rozbúrenie emócií; zablokovanie životných prúdov; a nakoniec zlyhanie fyzického orgánu. Etikoterapia je koruna medicíny. Zasahuje prapríčinu, je to prevencia, ktorej sa nič nevyrovná.

Majú všetky choroby morálnu príčinu, alebo len niektoré?

Všetky, aj taká zlomenina nohy. Vonkajšia príčina je síce mechanická, ale vnútorná príčina je napríklad krehnutie kostí pri osteoporóze. Učme sa myslieť tak, že všetky choroby, všetko čo existuje, má v sebe týchto päť rovín a päť druhov príčin súčasne. Nie je dobre upriamiť sa len na jednu z nich a ostatné popierať. Kriminálny napríklad nemôže ukončiť vyšetřovanie vraždy s tým, že príčinou zabitia bol „nôž“. To by nás neuspokojilo. Musí odhaliť nenávisť ako motív, ktorý viedol ruku s nožom. Za každou fyzickou príčinou je duševná príčina. A tá je pre nás tá zaujímavejšia, pretože je viac v našej moci ju ovplyvniť.

Mám dojem, že sa tým dostávame veľmi blízko k starej predstave, že choroba je boží trest. Máme sa dívať na všetkých, čo ochoreli, ako na hriešnikov?

Pozor, veď práve ľudia, ktorí sú citlivejší a majú väčší zmysel pre mravnú zodpovednosť, ochorejú zo situácií, v akých si iní nerobia ťažkú hlavu. Hriech nie je niečo, čo by bolo paušálne rovnaké pre všetkých ľudí. Ten istý čin alebo nečin u jedného môže byť hriechom a u druhého nie. Každý dostal iné dary, každý má inú životnú úlohu. Ak robí to, čo robia druhí, ale nie to, čo má robiť on, smeruje do problémov. Nieкто dostal viac talentov, a ak z nich polovicu nechá ležať ladom, hreší. Iný dostal menšiu úlohu a menej schopností, no ak ju naplní, je v súlade sám so sebou. Geniálne nadanú a vyspelú osobnosť môžu práve jej talenty a schopnosti spáliť, ak ich nedokáže alebo nemôže realizovať. Lebo on (na rozdiel od ostatných) pociťuje zvnútra imperatív uskutočniť niečo, čo celú jeho bytosť uvádza do konfliktného napätia. Hriech je rozdiel medzi našim životným poslaním a tým, čo naozaj robíme. Zle využitie alebo nevyužitie dary sa obracajú proti nám, obťažávajú dušu karmou a oddeľujú nás od Boha.

To vyzerá, akoby tí svedomitejší boli na tom práve horšie.

Majú ťažšiu úlohu, ale aj tomu primerané schopnosti, takže je to spravodlivé. Lebo tá menšia úloha môže byť pre slabšiu dušu rovnako ťažká. A kto z nás by chcel byť zaostalejší a duchovne chudobnejší len preto, aby bol zdravší?

Ak nejaký čestný a nadaný človek nemôže žiť v súlade so svojim vnútrom, nemusí byť na vine len on sám, ale aj celá spoločnosť.

No, vidíte. Predstavte si napríklad človeka, ktorý cíti, že má nejaký duševný dar a úlohu. Ale spoločnosť to finančne neocenuje. Buď vezme inú prácu, za ktorú dostane peniaze, ale bude sa cítiť nenaplnený a pomaly umierať zaživa. Alebo sa rozhodne byť verný sebe, tým vyrieši jeden konflikt, ale nebude mať peniaze a previní sa ako otec rodiny. Alebo: čestný človek uprostred totalitného či skorumpovaného zriadenia.

Ak sa dvaja ľudia navonok nachádzajú v úplne rovnakej situácii, nachádzajú sa v skutočnosti každý v celkom inej situácii, pretože ich vyššie ja je k okolnostiam v inom pomere. Každá strata duševnej rovnováhy je síce chybou, ale nieкто bol v takej náročnej situácii, že mu to proste nebudete vyčítať. Dvaja ľudia dostanú rovnakú chorobu za veľmi rôznych okolností a nemôžeme ich hodnotiť rovnako. Veľa chorôb je zo vzťahov. Práve preto nemôžeme človeku jednoducho povedať: Si chorý? Sám si si na vine, je to tvoja zlá karma! Lebo na vine môžeme byť v tej chvíli práve my.

Nebolo by múdrejšie radšej poľaviť v životných cieľoch, pokiaľ nie sú reálne, než ochoriť?

Keby to bolo také jednoduché! Životnú tému si človek zvolil v spolupráci s duchovnými bytosťami už pred narodením. Pri narodení je už celý psychofyzický organizmus nastavený určitým spôsobom a je neskoro meniť smer. Začiatkom puberty potom príde ten dôležitý okamih, kedy sa mladému človeku začnú zvnútra vynárať ideály. Anjel mu vtedy zjaví jeho životnú úlohu v symbolicky-obraznej podobe. Tú by mal človek ďalej rozvíjať až k vedomému uskutočneniu. Taký priamočiary vývoj však nastane len zriedka.

Väčšina ľudí žiaľ urobí práve to, čo navrhujete. Vzďajú sa ideálov a prispôbia sa svetu. Zasyjú hlas svedomia, aby im nič nevyčítal. V školách totiž učíme naše

deti, že svedomie neexistuje, že sú to len vzorce správania získané výchovou, podmienené dobovo a miestne, takže jedno svedomie možno vymeniť za iné, ak treba. A to je ten tragický omyl, od ktorého sa odvíjajú choroby. Anjel neprestane existovať preto, že naňho niekto prestane myslieť. Ďalej vlieva do astrálneho tela človeka sily, ktoré zapadnú do podvedomia, ak ich odmieta prijať a spracovať na vedomej úrovni. Klesajú hlbšie do tela, odkiaľ sa potom vynárajú ako z krivého zrkadla skarikovane v podobe pudov, neovládateľného nutkania. Zo síl, ktoré sa mohli stať cnosťami, sa stávajú neresti – karikatúry týchto cností. V konečnom štádiu sa somatizujú do diagnózy, ktorá je zhmotneným symbolom nesplnenej životnej úlohy. Preto je aj modlitba v najhlbšom zmysle slova uzdravujúcim procesom.

Preved'me to opäť do konkrétnej roviny.

Príklad. Niekto má potenciál k mystickému životu (povezme ako malý sv. František alebo sv. Terézia). Ale nerozvinie ho. V spoločnosti a v našom vzdelávacom systéme nie je pre mystiku miesto (mládež tohoto typu uteká zo školských lavíc poza školu). V detstve mu teda mohol chýbať dospelý vzor, ktorý by tieto sily dokázal konštruktívne zušľachtiť, a v dospelosti silná vôľa k sebaučineniu. Možno ani nevie, čo mal uskutočniť. Čo si myslíte, čo sa s tým človekom stane? Myslíte si, že sa len tak bez následkov môže „vzdať mystiky“? Namiesto nej sa bude cítiť neobyčajne silno priťahovaný erotikou; bude ňou fascinovaný a to mu podkope zdravie a charakter.

Prečo práve erotikou?

Bude v nej hľadať mystickú extázu; ale spôsobom, ktorým ju nikdy nedosiahne. Pozrite, máme dnes bezbožnú dobu. Kam sa tá ľudská zbožnosť podela? V pornografii sa točia miliardy dolárov. A systémovou príčinou tohto neudu je vzdelávací systém, ktorý popiera ducha.

Hovoríte vlastne, že choroba je symbolicky zhmotnená vina – a predsa ju nemáme chápať ako boží trest?

Choroba je predovšetkým zákonitým dôsledkom v súkolesí duchovných zákonov. Čo v duchu zasievame, to nám v hmote dozrieva do plodov a to musíme zožať. Stvoriteľ tie zákony takto nestanovil preto, aby sa nám pomstil; je to proces učenia. Hmotná rovina je oporou pre nevyzreté vedomie, pracovné pole, na ktorom si uvedomujeme sami seba.

Strážny anjel je ako rodičovská bytosť, v ktorej náručí sa rodí naše vyššie ja a ktorá ho chráni, kým sa neosamostatní. Usmerňuje nás, ale nie vždy počúvame. Choroba a nešťastie sú pokusmi anjelov o komunikáciu. Je to posledný prostriedok u ľudí, ktorí sa urobili hluchými pre všetky iné roviny ako hrubohmotnú. Nebesá dopúšťajú zlo, ktoré nás môže zachrániť pred ešte väčším zlom. Možno sa spýtate, čo už môže byť väčšie zlo ako choroba, ktorá skončí smrťou tela? Tým väčším zlom by bola duchovná smrť. Bežný človek má sklon dívať sa na všetko z hľadiska svojho malého ja, aby mu bolo „dobré“ tu a teraz. Duchovné bytosti sa na svet dívajú z inej, večnej perspektívy. Z hľadiska vývoja vedomia. Majú za úlohu robiť to, čo je pre nás naozaj dobré, nie plniť naše želania.

Opakujem: karma nie je trest, karma je milosť. Je to barla pre slabú dušu, zábradlie nad priepasťou. Je to šanca obrátiť sa. Choroba nám totiž rukolapne predvádza, čo nechápeme. Len sa musíme naučiť jej symbolickej reči. Je to pokus o komunikáciu, teda inteligentný proces. Máme mu porozumieť, nie umlčať ho.

Mal by teda lekár radšej odmietnuť pomoc pacientovi, kým nepochopí príčinu svojej choroby? Čo sa stane, ak odstráni symptómy a príčina zostane nedotknutá? Nie je to lepšie ako nič?

Nepomôcť – to by bolo prehnané. Lebo keď vám privezú akútny prípad, nezačnete mu namiesto pomoci v tej chvíli robiť morálnu kázeň. Najprv ho uzdravíte. Ale pozor – či ste tým pacientovi urobili dobre alebo zle, to závisí od jeho následného postoja. Zasiahli ste do jeho života tak, že ste odstránili zdvihnutý prst, ktorý varoval: zmeň sa! Ak má vôľu, tak uzdravením dostal druhú šancu a čas zmeniť sa, takže choroba sa nemusí opakovať. No ak ste ho uzdravili len na to, aby mohol nerušene holdovať tým samým chybám ako predtým – je mu to na škodu. Oddialili ste tým len osud, ktorý ho raz musí stihnúť v ešte horšej podobe; premárnili ste čas; podporili ste ho v tom, aby hlbšie prepadol svojim zlozvykom.

Choroba donútila pacienta zastaviť sa a zamyslieť, duša spokornela, stala sa prístupnejšou – a to by mal lekár využiť, aby pacientovi vstúpil do svedomia. Prebrať s ním širšie súvislosti choroby s jeho životom a jeho vlastnú zodpovednosť. Povedal by som, že z dlhodobého hľadiska lekár skutočne pomáha len toľko, nakoľko je zároveň kňazom. Alebo nakoľko je v jeho práci ľudského prístupu (popri technickej kvalifikácii).

Celková chorobnosť ľudstva je nakoniec daná jeho morálno-duchovným stavom a ničím iným. Všetko ostatné je technický trik, dočasné oddiaľovanie alebo premiestňovanie problémov z miesta na miesto. Ak zlo nevytrhneme aj s jeho duchovnými koreňmi, vytryskne v inej podobe s dvojnásobnou silou (ako hydra, ktorej za každú odseknutú hlavu vyrástli dve nové, až kým Herakles nepoužil oheň).

Vráťme sa k symbolickej reči choroby. Ako jej môžeme porozumieť? Lebo to je zrejme ten najplodnejší bod pre prax.

Na to sa práve musíme učiť poznávať anjelov; získať schopnosť tvoriť jasné duchovné a morálne pojmy. Inak neprídete na to, čo vám chce choroba povedať, čoho je symbolom. Choroby sú niečo ako hmotné tiene, negatívne odtlačky vyšších bytostí, s ktorými máme narušené spojenie. Poznanie týchto bytostí obnovuje spojenie, oslobodzuje, uzdravuje. Nemám pravdaže na mysli iba intelektuálne poznanie, ale poznanie, ktoré zasahuje celého človeka.

Konkrétne. Sklerotické ochorenia sú typické pre starobu. Ako a k akej duchovnej bytosti sa vzťahujú?

Je to nepochopenie Orifiela, archanjela Saturna. Tento archanjel sa k nám blíži v posledných desaťročiach života a pripravuje nás na prekročenie prahu duchovného sveta. Duchovne nás obdarúva silou, ktorá sa v prírode odzrkadľuje ako semenotvorný proces, drevnatenie, kryštalizácia. Človek má na konci života vydestilovať z celoživotnej skúsenosti trvalé princípy, akýsi extrakt múdrosti, ktorý vzniká procesom podobným kondenzácii kryštálov. Tak ako semeno je jedinou časťou rastliny, ktorá prežije do budúceho roka, prejde tento extrakt prahom smrti do ďalších životov.

Orifiel nás už vnútorne odpútava od tohto sveta a obracia dovnútra, k nepominuteľnému, duchovnému svetu. Nepripravenosť alebo neochota človeka vnútorne sa podieľať na tomto procese sa prejaví len ako skostnatenie, stuhnutie duše a tela. V tele sa Orifiel prejavuje normálne tvorbou kostí, a kostra je to jediné z tela, čo prežije smrť, ale to je dosť groteskná náhrada za nesmrteľnosť. Lekár

proti tomu skostnateniu pôsobí tým, že vám napríklad po menopauze predpíše pohlavné hormóny, aby vám predĺžil mladosť. V tele mladíka ale nikdy nemôžeme prejsť určitými duchovnými zážitkami a pochopiť dimenzie, ktoré sa otvárajú až v starobe. Čo tu v skutočnosti chýba, je schopnosť kontemplatívneho života. Človek má potom nábeh meniť sa na korytnačku.

Ako to myslíte, na korytnačku?

Na skostnatelého introverta. Nemyslím to len ako obrazné prirovnanie. Korytnačky skutočne vznikli týmto spôsobom.

Archanjel Orifiel bol duchom času okolo roku 1600 a vtedy sa po Európe rozšírila tzv. španielska móda. Boli to šaty vytvarované do úplne skostnatelých, neohybných geometrických tvarov, vystužené drôtmi a kosticami. Niekedy aj vykladané kameňmi. Takmer sa v nich nedalo pohnúť, ale to sa ľuďom práve páčilo, lebo málo pohybu dodávalo človeku auru dôstojnosti, vznešenosti a moci. A tým boli vtedy všetci posadnutí: autoritou, hierarchiou, poriadkom – vznikal absolutizmus.

V evolúcii Zeme bolo také obdobie, kedy Orifiel nepôsobil iba niekoľko desaťročí, ale niekoľko desiatok miliónov rokov. Zvieratá sa začali spomaľovať, rohovatieť, oťaželi im kosti. Vznikali ťažkotonážne pancierové monštrá, akoby v polovici medzi živým tvorom a kameňom. Korytnačka prežila z tých čias. V časoch absolutizmu sa tá bytosť vrátila a pokúšala nás duševne. Prejavilo sa to len v rôznych kultúrnych prvkoch, napríklad tou kamennou módou. Ale keby ste preskúmali kostry z tých čias, určite by ste našli zvýšený výskyt sklerotických chorôb.

Archanjeli snád' nepokúšajú ľuď, kto teda?

Anjeli inšpirujú a démoni pokúšajú, zvädzajú. Každý archanjel má protihráča, odporcu. Siedmi archanjeli sú inšpirátormi siedmich kardinálnych cností; ale je tu aj sedem arcidémonov, ktorí zvädzajú k siedmim smrteľným hriechom. Tú bytosť, o ktorej som hovoril, niekedy volali Leviathan. Kto sa jej pozrie do očí, skamenie.

Zaoberáte sa teda aj démonológiou. Nakoľko sa také staré báje o démonoch dajú brať doslova?

Démonológia je ezoterická patológia. Starí Babylončania rozoznávali množstvo rôznych druhov démonov, ktorí spôsobovali choroby. Napríklad démoni *utukku* napádali krk, démoni *ekimmu* brucho a pod. Nebola to špekulácia ale jasnovidné pozorovanie. Aj keď nie ste jasnovidec, môžete to pozorovať v sne. Ak urobíme niečo nesprávne, začnú sa v okolí príslušného orgánu zhlukovať energo-informačné útvary, ktoré sa zvolna zhusťujú a formujú do akýchsi fantasticko-zvieracích podôb. V sne preto môžeme vidieť temnú energiu v okolí príslušného orgánu dávno predtým, než ten orgán začne bolieť a robiť problémy. Sníva sa vám napríklad, že sa vám na tom mieste k telu prisala nejaká príšera.

Medicína minulosti, to je démonológia; a podľa mňa to je aj medicína budúcnosti. Novoveký človek už nemá jasnovidné schopnosti starého Babylončana a démonov nevidí. Namiesto toho začal pitvať ľudské telo a zistil tu rôzne organické poruchy, patológiu buniek a objavil choroboplodné zárodky. Opojení úspechmi hmotnej medicíny sme sa začali posmievať šamanovi, ktorý vyháňa zlého ducha. Ale prečo? Veď oboje sa navzájom nevylučuje, len sa dopĺňa.

Ale infekčné choroby majú očividnú fyzickú príčinu – nakazenie bacilom, či nie?

Dobre, ale je nakazenie bacilom príčinou alebo naopak následkom choroby? Prečo sa jeden nakazí a druhý nie? Baktérie sú stále všade, ale množiť sa začnú len v určitom prostredí. Chorobopodné zárodky sú niečo ako vtelenia démonov, ich fyzickí nositelia. Každému z nich sa dobre darí len v určitom energo-informačnom prostredí, v určitej aure. Človek sa *najprv* v duši nakazí určitými nerestami, a až potom bacilmi. Nákaza len zviditeľňuje stav organizmu, ktorý bol už predtým vychýlený zo zdravej rovnováhy.

Najväčšou pandémie v dejinách bola čierna smrť v 14. storočí. V priebehu niekoľkých rokov zahynula tretina Európy. Čo si myslíte, prečo bola morová baktéria práve vtedy taká virulentná? *Yersinia pestis* je vtelenie démona, ktorého meno dnes už upadlo do zabudnutia veľa nám nehovorí. Asmodeus, démon zúrivej nenávisť. Duch doby ho v 14. storočí vyvolal z priepasti a on stiahol tretinu ľudí do jedného zo smrteľných hriechov – hnevu. Ľudia 14. storočia sa stali príliš cholerickí, agresívni, bojovní. Začali jesť podstatne viac mäsa. Obliekali sa najradšej do červenej farby a útočne zaostrených, špicatých foriem v podobe plameňov a rohov. Tí ľudia sa chceli odieť ohňom, tak ako o 250 rokov neskôr ich pravnuci kameňom. V oblečení zviditeľnili svoju auru. Pod vplyvom tohto démona sa už koncom druhohôr vyvinuli tie najdravejšie mäsožravce, aké kedy chodili po zemi. A ľudia v 14. storočí akoby sa chceli premeniť na tieto šelmy.

Keď Koch objavil pôvodcu tuberkulózy, muselo sa mu zdať všetko jasné. Fyzickú príčinu choroby mal pred sebou v mikroskope – bol to bacil, nie zlý duch. Kto sa ním nakazil, ochorel. A kde sa bacil podarilo usmrtiť streptomycínom, choroba zmizla.

Znie to presvedčivo a logicky, že? Hlavne ak sa naše uvažovanie pohybuje už len v zabehnutých koľajničkách materialistického stereotypu. Nechám si meno toho démona pre seba, ale je to bytosť, ktorá vykúzljuje pred vnútorným zrakom človeka takú krásu, že sa mu odnechce žiť tu na zemi. Zamiluje sa do iného sveta. Tento duševný stav u chorého predchádza deň nákazy.

Skúste premýšľať. Prečo bola tuberkulóza takou hrozbou práve začiatkom 19. storočia? Pred koncom 18. storočia o nej nepočuť. A ustúpila dávno pred objavením streptomycínu v roku 1944.

Jedným z postrachov súčasnosti sa stala rakovina. Ako vidíte túto chorobu?

Všimnite si, že srdce nemá rakovinu (je taká zriedkavá, že ste o nej určite nepočuli). A tiež protiklad medzi horúčkovitými ochoreniami a karcinómom. Rakovina je takrečeno „studená“ choroba. Vzniká tam, kde sa naše ja (duchovná iskra) oddelila od procesov v životnom tele a tie sa dostanú mimo kontrolu. Je to forma rezignácie. Nejaká ťažká okolnosť, ktorú človek neprekonal, vnútorne ho zlomila; a jeho ja sa stiahlo, nepretepluje tú oblasť života už viac svojím duchovným teplom, vrúcnosťou. Človek tam žije ďalej nezúčastnene, „normopaticky“, konvenčne; a stratil vieru, že je v jeho moci tú situáciu spoluvytvárať, meniť.

Na onkológii v Bratislave sa pokúšali liečiť rakovinu tak, že pacientov dávali do „pece“ – prehrievali ich. Pomohlo to na chvíľu, ale inak to bolo zbytočné. Nádor sa vždy obnovil. Nestačí na to vonkajšie teplo, ktoré vprchá. To teplo musí prísť z nášho vlastného vnútra. Berme si príklad z vtákov. Majú neustále vysokú teplotu (40° C). Sú stále nadšení, zamilovaní, vrúcní. A nemajú rakovinu.

Od čoho závisí, ktorý orgán to zasiahne?

To závisí od oblasti života, v ktorej sme rezignovali. Frustrácia rodinného života – to je rakovina prsníka. Nadpriemerne častá je u mníšok.

Znamená to, že rehoľa nie je vhodné povolanie pre ženy?

To nie, ale tieto mníšky možno neboli dosť úprimné k sebe a v hĺbke duše sa nevzdali túžby po rodine.

Mal som dobrého priateľa, spolužiaka. Základnú vojenskú službu sme absolvovali ešte za socializmu. A jeho to akosi silnejšie vzalo, keď ho šikanovali. Úporne sa sústreďoval na myšlienku, že musí „zničiť svojich nepriateľov“. Ale cítil sa bezmocný, bez možnosti brániť sa. A v tom okamihu, keď sa duch vzdal, nevidel perspektívu, sa tá úporná myšlienka somatizovala – začali sa mu chorobne množiť biele krvinky. Tie totiž v tele „ničia nepriateľa“. Zomrel na Hodgkinovu chorobu, rakovinu krvi.

Vedeli by ste takto rozobrať aj duchovné pozadie AIDS?

V mojej knihe – Angelológii dejín – som AIDS venoval celú kapitolu. Z tých siedmich démonov je to ten najnebezpečnejší, aj keď smrteľný hriech, ktorý sa k nemu uvádza, znie najnevinnejšie – lenivosť. Tým sa nedajme pomýliť, je to zlý preklad. V latinčine *acidia* znamená duchovný stav, pri ktorom ide o niečo podstatne horšie, než len o nejakú túžbu po pohodlí.

Tento démon sa začal prejavovať u ojedinelých osobností od konca 19. storočia, ale až v 70-tych rokoch 20. storočia vtrhol do hlavného prúdu spoločnosti. Hnutie s ním spojené schválne zamlčím a necháme to čitateľovi na domácu úlohu. Aby sme ho neobrali o drobrodružstvo objavovania a neuspávali jeho ducha hotovými a ľahko získanými informáciami.

V prvom vydaní vašej knihy ste naznačili aj možný smer pri hľadaní lieku na AIDS.

Vyslovil som predpoklad, že pri liečení AIDS by nám mohla pomôcť nejaká slnečná rastlina. To sa potvrdilo ešte v doslovnejšom zmysle, než som čakal: je to slnečnica. Prišlo sa na to, že slnečnice vytvárajú látku zvanú DCQA, ktorá je odnedávna najväčšou nádejou vedcov v boji s touto chorobou.

Existujú nevyliciteľné choroby?

Pre hmotnú medicínu sú všetky choroby nevyliciteľné. A pre duchovnú medicínu nevyliciteľných chorôb niet. Aspoň z princípu, ak aj ešte nie v praxi.

Niektoré choroby sa nám javia ako nevyliciteľné, pretože majú takmer stopercentnú morbiditu. Každý na nich zomrie. Ale stáva sa aj to, že taká choroba odrazu zmizne a nikto nevie prečo. Ako sofiológovi mi z mojich poznatkov vyplýva radikálny záver: choroby sú duševné zlozvyky, zhmotnené sugescie.

Tak by nám stačilo len zmeniť myslenie alebo sa duševne preladiť – a uzdravíme sa!

Len? Urobte to! Pripadá vám fyzická hmota ako niečo trvalé, pevné, skutočné, čo kladie ozajstný odpor – a duša len ako niečo prchavé, slabé, krehké? Ľudstvo míľovými krokmi dobýva hmotnú prírodu a tvár Zeme mení podobu v priebehu desaťročí. A čo naša duševná prirodzenosť? Zlozvyky, ktoré tu boli už za starých Rimanov a Egypťanov, sú tu stále. Zdá sa, že od samého začiatku dejín sme s nimi

ani nepohli. Človek radšej zrovná hory so zemou a spojí moria kanálmi, než aby si ticho sadol a zmenil nejaký svoj duševný sklon. Čo ak je nevyliciteľnosť chorôb založená len na tom, že pacienti potrebnú duševnú zmenu proste nikdy neurobia?

Doporučujete teda ovládanie podvedomia, pozitívne myslenie, Silvovu metódu alebo Mulfordov systém ako terapiu?

Nie.

Prečo nie?

Veď už by to malo byť jasné. Všetky tieto autosugestívne metódy sú založené na nebezpečnej polopravde. Ich kladnou stránkou je to, že upozorňujú na nesmiernu moc predstavivosti a podvedomia. To je tá pravdivá polovica.

A tá nepravdivá? V čom je to nebezpečné?

Nebezpečné je to, že na toľkých kurzoch učia ľudí určitú magickú techniku vytrhnúť z celistvého a pravdivého obrazu o vesmíre. Tí ľudia si snád' myslia, že sú sami bohovia-stvoritelia a nad nimi a vedľa nich už niet nikoho a ničoho. Ako keby v duchovnom kozme nebolo žiadnych zákonov, ktoré musí človek rešpektovať; žiadne vyššie bytosti, pravzory cností, ku ktorým si musí urobiť vzťah. Ako keby anjeli neexistovali alebo tu boli len na to, aby plnili pochabé želania človeka. Ako keby bol človek v celom vesmíre iba sám so svojou subjektivitou a nebolo ďalších bytostí, ani ďalších ľudí. Všetko, čo tým ľuďom povedia je iba toľko, že si môžu želať čo chcú – a všetko sa zhmotní. Nečudo, že také kurzy praskajú vo švíkoch. Dvaja môžu sedieť vedľa seba na jednom kurze, mať protichodné želania a veriť, že sa obom splnia. Chýba tu pokora pred čímkoľvek vyšším.

Akýkoľvek máte problém, postavíte sa pred zrkadlo a opakujete si: som krásny, zdravý, bohatý. Nezaujímajú vás príčiny vášho stavu. Nepýtate sa, čo je správne, či je to v súlade s nejakou vyššou vôľou – rozkazujete vesmíru.

Áno, dajú sa tak oddialiť aj choroby. Ale je to niečo ako duševná alopatia, prehlušovanie reality, šedá mágia. Choroba musí vyústiť do poznania, do duchovného rastu. Malo by dôjsť k sebapoznaniu, oľutovaniu, pokániu – a až potom, v službách očisteného mravného úmyslu – k zapojeniu mohutných síl predstavivosti. Inak sa pri autosugescii iba rozpútavajú jedny energetické potenciály proti druhým, ako vo vojne čarodejov. Čierny mág získava výhody na dlh, a musí sa doprosovať ochrany stále horších a horších, mocnejších bytostí, aby ho nedostihol spätný úder jeho činov.

Uvedomte si prosím tento diametrálny rozdiel medzi duchovným liečením a magickým liečením, ktoré postráda morálnu podstatu. Mágia je umenie vládnuť nižšími neviditeľnými silami, ale len v službách ducha sa stáva prospešnou, bielou mágiou.

Moja posledná otázka: zodpovednosť a sloboda vo vzťahu k chorobám.

To je dôležitý moment. Duchovná medicína totiž uvaľuje na človeka zodpovednosť za jeho vlastné ochorenie. Tým mu ale zároveň otvára bránu slobody. Sám drží v rukách výhybku zdravia a choroby a môže ju otočiť uzdravujúcim smerom, ak chce. Hmotná medicína lichotí človeku tým, že ho zbavuje zodpovednosti. Príčiny nachádza mimo neho samého, mimo sféru jeho slobodného rozhodovania (dedičnosť, prostredie, náhoda). Vyberte si: chcete, aby vám bola do rúk zverená duchovná moc nad vašim telom a nieť zodpovednosť za

svoj stav? Ak máte morálnu vôľu k dobru, tak sa rozhodnete pre túto možnosť. Alebo si želáte, aby váš zdravotný stav závisel od náhodnej genetickej lotérie, vplyvov prostredia a radšej nesúvisel s vašou psychikou? Ak nechcete meniť svoje zlé zvyky, dáte prednosť tejto možnosti.

Pozrite ako pacient prichádza do ordinácie so svojím telom – ako do autodiely s pokazeným zariadením, akoby to ani nebola jeho vec, ale vec odborníka. Ako keby jeho telo nebolo jeho, ale cudzie. O príčinách radšej nechce vedieť. Na to predsa platí lekár, aby mu predpísal dajakú tabletku, aby ho dal do poriadku. Tak sme si to uľahčili, zbavili sa zodpovednosti a za to draho platíme. Toto odcudzenie sa telu a viera, že nie je našim vlastným výtvorom, to je akýsi druh hororu či pekla.

Všimnite si, akú paniku majú napríklad v Spojených štátoch zo svojho vlastného tela, zo staroby a chorôb. Cítia sa totiž ako duše uväznené v stroji, ktorého chod nemôžu ovládať a sú mu vydané napospas. Úbohá duša! Je ukrižovaná v tele, svojimi čidlami slasti a bolesti upútaná v stroji, ktorý je geneticky a hormonálne naprogramovaný na hrôzostrašné choroby; jeho chodu nerozumíme a nevieme ho ovládať. Čo ak sa vám z nepochopiteľných príčin prepne nejaký gén, vylúči nejaký hormón? Možno zajtra v návale zlosti zabijete vlastné deti, alebo vás to v bolestiach pripúta na invalidný vozík alebo vám to vymaže osobnosť a zabudnete kým ste. Tomu hovorím peklo.

Mám ale pocit, že v tele je všeličo, čo leží za hranicami mojej slobodnej voľby a tým aj zodpovednosti. Napríklad dedičné choroby.

Po narodení už nemôžete zmeniť svoj genóm. Pri narodení dostávame určitý základ fyzickej konštitúcie, ktorý už zásadne nezmeníme žiadnou autosugesciou, ba ani modlitbou. Práve preto to nie je také jednoduché, ako si to predstavujú rôzne autosugestívne smery, že by človek pomyslením poľahky menil svoje fyzické telo. Nemáme nad našim fyzickým telom bezprostrednú moc, neovládame ho priamo myšlienkou. Nie sme jeho bezprostrední tvorcovia. Raz to budeme vedieť, ale ľudstvo sa tým smerom ešte len vyvíja. Sochármi fyzického tela sú zatiaľ iné duchovné bytosti. Bezprostrednú vládu máme len nad našim myšlienkovým (astrálnym) telom. Čo tam vytvárame, vyššie bysti votkávajú do éterického a nakoniec do fyzického tela. Fyzické telo, ktoré dostávame pri narodení, je výsledkom nášho myslenia, cítenia a konania v predchádzajúcich životoch. Je v tom určitá zotrvačnosť. Vášne predchádzajúceho života sa v nasledujúcom prejavujú ako dispozícia k slabostiam orgánov. Nemôžeme to zmeniť odrazu, ale lepším myslením si pripravujeme lepšie budúce fyzické telo.

Viem, že tým nepoteším čitateľa, ktorý sa stotožňuje iba so svojou terajšou existenciou, o svojich minulých existenciách nevie a budúce ho nezaujímajú. Ale na druhej strane to zďaleka nie je až také zlé, ako nám to predkladá na uverenie moderná genetika.

V prvom rade, gény sa nekombinujú náhodne. Ich rekombinácia je riadená. Ľudský duch sám si vyberá alely od otca a matky a utvára si sebe primeraný, individuálny genóm. Keby sa biológovia zamysleli povedzme nad takým jednoduchým faktom, že po svetových vojnách, keď zahynuli milióny mladých mužov, sa rodí viac chlapcov, pochopili by, že počatie nie je slepá náhoda. Takže dedičné dispozície síce už nezmeníme, ale neprichádzame k nim nespravodlivo ani nezmyselne.

A navyše, máme možnosť ovplyvniť, či sa daktorý gén aktivizuje alebo nie. Dispozícia sa môže, ale nemusí prejavovať. Je v našej moci deaktivovať niektoré genetické alely. Dokonca ich takto deaktivované odovzdať našim potomkom.

Hovorím o duševnom ovplyvňovaní genetických procesov a o dedičnosti získaných vlastností. Pre také niečo mala biológia pred pätnástimi rokmi len veľký výsmech, ale najnovšie objavy ako je metylácia DNK a iné, mi pomaly dávajú za pravdu.

Vedci (neprávom) napádajú astrológiu kvôli fatalizmu - a medzičasom sa sami dopracovali k ešte horšiemu fatalizmu. Nie je jedno, či vám lekár povie, že vaša choroba je proste dedičná (teda polopravdu) alebo sa dozviete aj to, že závisí i od vášho duševného života (teda celú pravdu). V prvom prípade vám totiž len ruky bezmocne spadnú do klína. Urobí to z vás pasívnu, neslobodnú, ustrašenú existenciu doživotne závislú od farmaceutických výrobkov a potrebnú peňazí. Aj preto sa duchovná medicína nehodí pánom tohto sveta.

Zhrnuli by ste duchovnú medicínu do jedného obrazu?

Človek má vo svojom astrálnom tele plnosť duševných síl, ktoré sa učí harmonicky vyvažovať. Prevážením niektorej z týchto síl vznikajú v prírode zvieratá a u človeka choroby. Tým, kto nám pomáha udržať duševnú rovnováhu, je Michael-Apollón, archanjel Slnka, liečiteľ a bojovník proti démonom. Táto slnečná mocnosť je inšpirátorom etikoterapie a zároveň duchom súčasnosti. Etikoterapia je preto úlohou doby.

Vediete víkendovú Školu angelológie, ktorú absolvovalo už niekoľko sto Slovákov a niekoľko desiatok Rakúšanov. Máte žiakov aj z Čiech a Moravy?

Niekoľkých, ale sú srdečne vítaní. Zájemci nájdu ďalšie informácie o Angelológiii dejín i o Škole angelológie na www.sophia.sk.

Ďakujem za rozhovor.